

Els informes de seguiment i control del projecte han de distribuir-se a totes les persones amb capacitat d'incidència sobre el decurs d'aquest; normalment es tractarà de l'equip i les persones responsables de l'organització. Ocasionalment, caldrà informar també representants d'algunes parts interessades (per exemple, contractistes externs, altres administracions associades...).

3.2. MÈTODES PER A L'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ

Els mètodes més comuns per obtenir informació per a l'avaluació d'un projecte s'agrupen en dos blocs: mètodes qualitatius i mètodes quantitius.

3.2.1. Mètodes qualitatius

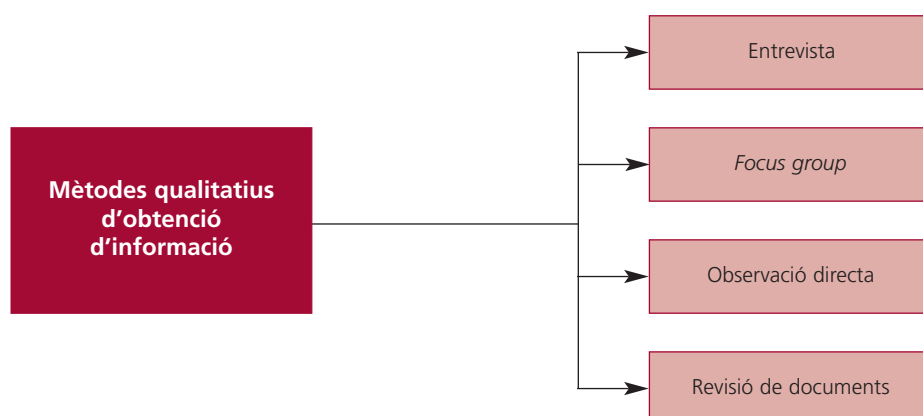

Atenció

Els mètodes qualitatius són útils quan volem obtenir (o no tenim més remei que utilitzar) dades o informació de caire subjectiu: valoracions personals, percepcions, opinions, sentiments, etc.

Per la seva naturalesa, és obvi que aquest tipus d'informació serà probablement esbiaixada pel punt de vista de la font d'informació, condicionada pels seus interessos i valors, i possiblement afectada pel que es consideri "correcte" en l'entorn social.

Els principals mètodes qualitatius d'obtenció d'informació els trobem al quadre 12.

Quadre 12. Mètodes qualitatius d'obtenció d'informació per l'avaluació

Entrevistes

Entrevistes a interlocutors que poden proporcionar informació sobre el projecte. S'acostumen a realitzar quan es necessiten dades en profunditat, però s'accepta que siguin mediatitzades per la subjectivitat de la persona entrevistada.

Poden ser estructurades (és a dir, amb les qüestions predefinides) o semiestructurades (només amb un guió bàsic dels temes a tractar). És convenient que l'entrevista es faci presencialment, ja que així es podrà aprofitar també la comunicació no verbal.

En general, es tracta d'un mètode força costós per la necessitat de dedicació presencial d'una persona experimentada, i s'ha d'aplicar només en casos significatius.

Taller o focus group

És un mètode similar a l'entrevista, però desenvolupat en grups de 4 a 8 persones. Una persona dirigeix la discussió a l'entorn dels aspectes que es volen investigar del projecte, amb una llista de preguntes tancada i prèviament preparada; una altra persona registra sistemàticament les respostes (o alternativament, es grava el taller). La sessió no hauria de durar més de dues hores, en funció dels temes que s'han de tractar.

S'ha d'assegurar que els temes a tractar són significatius i interessants per a les persones participants.

La sessió s'ha de preparar bé, per tal que totes les persones participants es trobin còmodes i participin.

És una metodologia costosa, ja que demana molt temps de preparació, execució i procés posterior de la informació; a més, hi pot haver costos d'infraestructura i de gestió (sales de reunió, convocatòria, contractació de moderadors, atencions als participants, tractament de la informació...).

Observació directa

En aquesta metodologia, la persona que fa el control intervé com a observadora durant l'execució d'alguna de les tasques del projecte i recull, mitjançant anotacions o gravacions, aquells aspectes que són significatius per a l'avaluació posterior.

Atenció

Cal procurar que la persona que fa l'observació no interfereixi en el normal decurs del projecte, per la qual cosa és una metodologia que no pot aplicar-se en tots els projectes ni en totes les activitats.

L'observació directa pot ser útil quan cal avaluar algunes competències de l'equip de treball.

Per exemple, es podria aplicar quan per a un projecte l'equip ha de fer una presentació pública, no té molta experiència en aquesta mena d'activitats i necessita obtenir-ne *feedback*.

Revisió de documents

Moltes vegades, la informació necessària per a l'avaluació s'haurà documentat, és a dir, es trobarà en un suport. Una forma d'obtenir informació d'interès per a l'avaluació pot ser la revisió d'aquests documents per extreure'n dades significatives.

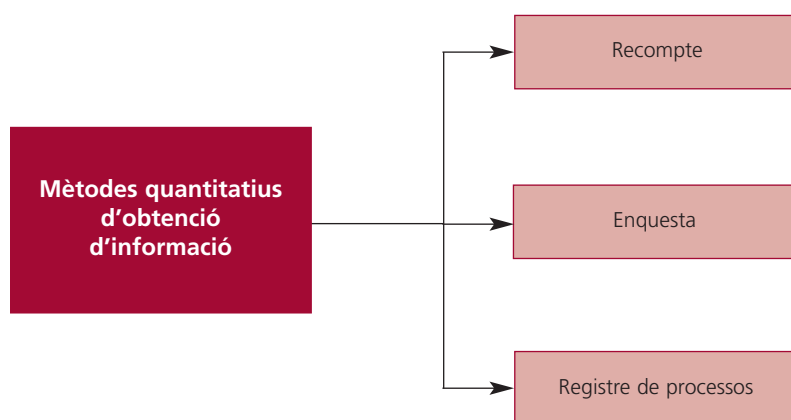
Atenció

És important assenyalar que no és necessari copiar o transcriure tota la informació dels documents. Les persones que facin la recollida d'informació han de tenir els criteris suficients i adequats per extreure només les dades que resultaran útils per a l'avaluació del projecte.

Un exemple habitual d'informació que cal revisar són els plànols en projectes de construcció i enginyeria. També és freqüent haver de consultar actes de reunions.

3.2.2. Mètodes quantitius

Els mètodes més freqüents de recollida d'informació quantitativa d'un projecte es presenten al quadre 13.

Quadre 13. Mètodes quantitius d'obtenció d'informació per a l'avaluació

Sistemes de recompte

Consisteix en el recompte d'esdeveniments, resultats o altres variables del projecte. En la mesura del possible, s'hauria de poder fer per **mètodes automatitzats**, per reduir-ne el cost i augmentar-ne la fiabilitat.

Són exemples d'aquest mètode el recompte de les persones inscrites a un curs, de les persones participants en un taller participatiu o de les reclamacions rebudes com a conseqüència d'una activitat determinada.

Enquestes

Les enquestes són un dels mecanismes més habituals per recollir informació expressada des del punt de vista personal, però que pot ser tractada de forma quantitativa. El mètode concret dependrà del tipus de projecte i dels objectius de l'avaluació: es poden emprar preguntes tancades, obertes o una fórmula mixta. L'enquesta es pot fer amb una persona enquestadora o sense.

Si no s'utilitza persona enquestadora, s'han d'incorporar a l'enquesta les instruccions per respondre-la, i s'ha de preveure un mecanisme senzill de retorn de l'enquesta un cop complimentada.

Registres de processos de treball

Aquest mètode consisteix en l'obtenció de dades significatives de l'operació de processos o activitats, preferentment per mètodes automatitzats. Aquests registres s'han de preveure abans de l'execució de les tasques del projecte, per tal de posar en marxa els sistemes de registre adient.

Quins dels mètodes exposats s'apliquen en el control i l'avaluació de projectes a la teva organització?

3.2.3. Tractament de la informació

Les dades obtingudes per qualsevol dels mètodes exposats anteriorment hauran de ser objecte d'un tractament més o menys sofisticat.

- Les dades quantitatives han de ser ordenades i tabulades, normalment emprant fulls de càlcul o gestors de bases de dades. Sovint reben un **tractament estadístic**, per obtenir-ne valors significatius per a l'anàlisi del projecte: distribucions, freqüències, mitjanes, màxims i mínims, etc.
- De forma similar, les dades qualitatives han de ser processades per extreure la informació significativa per a l'avaluació del projecte, mitjançant **síntesis** o **resums** que permetin l'anàlisi.

És força freqüent que, en el cas d'haver de fer el tractament de molta quantitat de dades (per exemple, d'un nombre important d'enquestes), es contracti el suport d'empreses especialitzades; aquesta despesa s'haurà de preveure en el pressupost del projecte.

S'ha de tenir en compte que el tractament de la informació té un cost. En el moment del disseny dels processos de control i d'avaluació del projecte, la direcció ha de decidir quin és el mètode de recollida i tractament de la informació que proporcionarà els resultats més adequats (informació de qualitat) al mínim cost possible.

La contractació de **suport extern** per al tractament de la informació del projecte pot ser necessària també quan:

- Es vol garantir l'objectivitat i la neutralitat en aquest procés.
- No es disposa de prou personal disponible a l'equip de treball o l'organització.
- L'equip no té les habilitats necessàries.

Atenció

L'objectiu final del procés o tractament de les dades recollides és transformar-les en informació, és a dir, en dades que tinguin una significació real als efectes de la posterior avaluació.

Les dades són valors objectius obtinguts respecte d'un fet, un esdeveniment o una situació. Les dades, per si mateixes, rarament serveixen per a la presa de decisions o el coneixement del fet al qual es refereixen. Quan les dades es relacionen, es categoritzen i es contextualitzen esdevenen informació, que sí té significació i utilitat i pot modificar la percepció i la valoració que es fa del fet, l'esdeveniment o la situació.